

ЯК СТВОРИТИ В ДИТЯЧОМУ САДКУ МОБІЛЬНУ ЕКОЛАБОРАТОРІЮ

консультація для педагогів

Одне із завдань вихователів дитячого садка — формувати в дітей уявлення про навколишній світ, розвивати в них пізнавальну активність, уміння спостерігати. Для того, щоб успішно реалізувати це завдання, потрібно створити в закладі відповідне розвивальне середовище.

Одним з елементів такого середовища може бути мобільна еколабораторія, під час занять у якій дошкільники матимуть змогу дослідним шляхом вивчати природу різних явищ, спостерігати за природними процесами в довкіллі. При цьому вони вчитимуться берегти й цінувати те, що дає нам природа.

Облаштуйте й наповніть простір

Перш ніж створювати мобільну еколабораторію в дитячому садку, визначимо, навіщо вона потрібна. Для того, щоб облаштувати в груповому приміщенні еколабораторію, доберіть необхідні для дослідів, експериментів та спостережень матеріали й обладнання. Розмістіть їх в окремій шафі з відкритими полицями, яку встановіть так, щоб у дітей завжди був доступ до потрібних речей.

Обираючи місце для лабораторії, потурбуйтеся, щоб поряд було джерело природного освітлення. Розмістіть лабораторію поряд з куточком живої природи, де встановіть горщики з живими рослинами, за наявності акваріум чи тераріум.

Залучіть до наповнення еколабораторії вихованців та їхніх батьків. Дітям, приміром, доручіть зібрати природні матеріали: камінці, глину, пісок, мушлі, пір'я, листочки, шматочки моху, різноманітне насіння тощо. Батьків попросіть дібрати залишкові матеріали: клаптики шкіряних виробів і хутра; тканину різної фактури; папір — звичайний, картон, наждачний, копіювальний; фарби — гуаш, акварель.

Деякі матеріали варто заготовляти безпосередньо напередодні проведення досліду чи експерименту. Це, наприклад, продукти харчування, які можуть зіпсуватися, дзеркала та скло, що можуть розбитися, якщо до них матимуть доступ діти. Ті матеріали, які залишаються після роботи, можна використати під час наступного заняття, але тоді їх варто зберігати окремо.

Не обійтися в еколабораторії й без спеціального приладдя. Із приладів-помічників знадобляться: лабораторний посуд, ваги, ємкості й форми різного об'єму для дослідів з водою, контейнери для зберігання сипучих матеріалів та дрібних предметів, лупи, медичне обладнання — піпетки, колби, мірні ложки, гумові груші, шприци без голок. Обов'язково забезпечте кожну дитину халатом, фартухом з клейонки та рушничком або серветками.

Не обмежуйте простір еколабораторії груповою кімнатою. Дослідно-експериментальну діяльність з дітьми можна проводити як в приміщенні, так і на вулиці. Щоб зробити еколабораторію мобільною, заздалегідь оснастіть її торбинками,

контейнерами, ящиками, у яких дошкільники зможуть виносити всі необхідні матеріали на ігровий майданчик або в найближчий парк. Також подбайте про легкі переносні столики або заздалегідь облаштуйте на майданчику стаціонарні столи, на яких можна проводити досліди. Добре, якщо вдасться виділити на прилеглий до дитячого садка території окрему ділянку під лабораторію. Тоді її можна оснастити навісом, аби проводити досліди за будь-якої погоди. Окрім того, тут можна встановити готелі для комах, розбити невеликі грядки чи прокласти екодоріжки.

Організуйте роботу з дітьми

Працювати в еколабораторії слід за принципом «експериментуй, дій і пізнавай». Дошкільники мають відчутти себе творцями й експериментаторами, а педагогам слід лише допомагати їм і за потреби спрямовувати чи корегувати їхню діяльність. Тому до кожного заняття в еколабораторії — у приміщенні чи «на виїзді» — радимо ретельно готуватися.

Заняття з експериментами в груповому приміщенні проводьте щонайменше раз на тиждень. Це можуть бути і фізичні досліди, і спостереження крізь вікно за сезонними явищами природи, погодою тощо. Знання, які діти здобудуть у процесі таких спостережень, вони зможуть актуалізувати під час прогулянки й роботи в еколабораторії на вулиці.

Підготуйте для кожної дитини щоденник спостережень, у якому вона зможе фіксувати результати дослідів та спостережень за явищами природи, зокрема малювати піктограми, що позначають параметри погоди.

Основа роботи в еколабораторії — дослідження об'єктів навколишнього світу. Тому варто організовувати в ній різні види діяльності природничого спрямування. Приміром, дорослий демонструє дослід, а діти після закінчення демонстрації роблять висновок, або діти самостійно виконують експеримент за інструкцією дорослого. Також в еколабораторії радимо читати з дошкільниками книжки про природу, розглядати фотоальбоми, переглядати презентації на визначену тему тощо. Заохочуйте дітей проявляти ініціативу, зокрема у виборі способів знайти відповідь на запитання чи розв'язати дилему.

Отже, еколабораторія в закладі дошкільної освіти, яка до того ж може працювати «на виїзді», — це чудовий проєкт, що допоможе реалізувати одне з основних завдань дошкільної освіти. А саме — в цікавий і доволі нетривіальний спосіб активізувати пізнавальний інтерес дітей до природних процесів, що відбуваються в довкіллі. Звісно, наповнити простір такої лабораторії — справа не одного дня. Та результати, яких вдасться досягнути, і сповнені захвату очі дітей того варті.